

Motionsrätt för ungdomsfullmäktige i stadsfullmäktige, fullmäktigemotion

FM 15.11.2023 § 115

Ordföranden meddelade att undertecknade fullmäktigeledamöter (första undertecknare Thomas Rosenberg) före sammanträdet uttryckt önskemål om att få inlämna en så lydande motion:

Motionsrätt för NUVA i stadsfullmäktige

Ungdomsfullmäktige i Lovisa, eller NUVA, grundades 2010 och har sedan dess fungerat som en viktig påverkningsskanal för ungdomarna i Lovisa, och gjort det mycket bra. Detta är något som många förtroendevalda kunnat notera i de olika nämnderna eftersom NUVA:s representanter har varit föredömligt aktiva och på många sätt kunnat bidra till att förbättra olika saker i Lovisa.

NUVA har också representanter i stadsfullmäktige, men där sitter de oftast tysta. Inte för att de inte skulle ha åsikter eller goda idéer utan för att de egentligen inte har några möjligheter att få sin röst hörd. Det mesta av fullmäktigearbetet sker ju redan i förväg, i de olika fullmäktigegrupperna och i diskussioner grupperna emellan, vilket gör att det mesta är färdigt beslutet.

NUVA skulle därför absolut behöva en möjlighet att via sina representanter i fullmäktige också ha en direkt motionsrätt. Det här är något man eftersträvar också på nationell nivå, där den riksomfattande NUVA-organisationen hoppas att denna motionsrätt kunde bli verklighet i alla kommuner med ett ungdomsfullmäktige. Detta är ett centralt krav också för att kommunen ska kunna få ett NUVA-certifikat, vilket är en förutsättning för att man ska få kallas sig en ungdomsvänlig kommun. Det finns ännu ganska få dylika kommuner i Finland, eller c. 20. Borgå har sin ansökan på gång, och det är något också NUVA i Lovisa önskar göra, om möjligt nästa år.

NUVA i Lovisa har med sin exemplariska aktivitet redan gjort sig förtjänt av ett certifikat. De senaste årens enkäter och undersökningar visar att våra ungdomar i Lovisa på många mätare inte mår speciellt bra. Det bästa vi kan göra för att förbättra den saken är att ge våra ungdomar en bättre möjlighet att föra fram sina egna åsikter och önskemål, på alla nivåer. Även i stadsfullmäktige.

Därför önskar vi att NUVA i Lovisa, genom sina representanter i fullmäktige, skulle få en direkt motionsrätt. Något som egentligen inte kräver annat än en liten ändring av förvaltningsstadgan.

Bilaga nr 2.

Beslut

Sedan motionen hade lämnats, remitterades den till stadsstyrelsen för beredning enligt 133 § i förvaltningsstadgan.

STST 08.01.2024 § 11
1013/00.01.02/2023

15.11.2023 väcktes en fullmäktigemotion i stadsfullmäktige, i vilken man föreslår att representanterna för ungdomsfullmäktige skulle få direkt motionsrätt till stadsfullmäktige. Fullmäktigemotionen finns som bilaga.

Svar på motionen

Ungdomsfullmäktige är ett sådant påverkansorgan som avses i kommunallagen. Påverkansorganen utgör deltagande- och påverkanskanaler för den grupp som de företräder, och deras uppgift är att förmedla gruppens synpunkter till beslutsfattandeprocessen i kommunen. Påverkansorganen är inte egentliga kommunala organ; de utövar inte beslutanderätt och de kan därför inte heller delegeras befogenheter för att fatta förvaltningsbeslut. Påverkansorganen är dock lagstadgade organ som inrättas av stadsstyrelsen. Medlemmarna i påverkansorganen är inte kommunala förtroendevalda, och det finns inga bestämmelser om medlemmarnas behörighet i lagen.

Enligt 26 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen inrätta ett ungdomsfullmäktige eller en motsvarande påverkansgrupp för unga för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka samt sörja för ungdomsfullmäktiges verksamhetsförutsättningar. Ungdomsfullmäktige ska ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för kommuninvånarnas välfärd, hälsa, studier, livsmiljö, boende eller rörlighet samt även i andra frågor som ungdomsfullmäktige bedömer som betydelsefulla med tanke på barn och unga.

Ungdomsfullmäktige ska tas med när barns och ungas deltagande och hörande av barn och unga utvecklas i kommunen.

I kommunallagen föreskrivs uttryckligen om påverkan via ungdomsfullmäktige. Genom ungdomslagen främjas andra sätt för att höra och delaktiggöra unga.

Enligt 14 § i Lovisa stads förvaltningsstadga väljs ungdomsfullmäktige med val och mandattiden är ett år. Ledamöterna är 13–20 år gamla. Ungdomsfullmäktiges verksamhet styrs av en verksamhetsstadga som fastställts av stadsstyrelsen. Det finns bestämmelser om fullmäktigemotioner och hur de behandlas i 133 § i förvaltningsstadgan.

När man bedömer ungdomsfullmäktiges uppgifter enligt 26 § i kommunallagen kan man anse att det på grund av uppgifternas natur hör till ungdomsfullmäktige att väcka motioner och lägga fram förslag. Skillnaden mellan den föreslagna direkta motionsrätten jämfört med väckande av sedvanliga initiativ är att alla motioner kommer upp till behandling i fullmäktige och behandlas på samma sätt som fullmäktigemotioner. Beviljandet av direkt motionsrätt för ungdomsfullmäktige skulle stödja ungdomsfullmäktige i dess arbete och effektivisera överföringen av de ungas åsikter till beslutsfattandeprocessen i kommunen. Det finns inga hinder i lagen för att bevilja ungdomsfullmäktige direkt motionsrätt.

Beviljande av direkt motionsrätt för ungdomsfullmäktige förutsätter att motionsrätten tilldelas ungdomsfullmäktige i förvaltningsstadgan. Det bör

således föreskrivas om direkt motionsrätt för ungdomsfullmäktige i samband med att förvaltningsstadgan ändras eller uppdateras nästa gång.

Bilaga nr 2:

Motionsrätt för NUVA i stadsfullmäktige, fullmäktigemotion

Föredragning

Stadsdirektör Jan D. Oker-Blom

Förslag

Stadsstyrelsen godkänner för sin del svaret på motionen och föreslår att stadsfullmäktige godkänner svaret att motionen leder till åtgärder och konstaterar motionen vara slutbehandlad.

Beslut

Beslut enligt förslaget.